

Paper ActiZ- Voorjaarsnota

21 april 2026

De zorg voor ouderen in Nederland verandert. De vergrijzende samenleving is geen toekomstbeeld, maar dagelijkse realiteit. Overal in het land ontstaan passende woonvormen en zorgzame gemeenschappen en steeds vaker ondersteunt technologie ouderen in hun zelfstandigheid. Ook de half miljoen professionals en grote aantallen vrijwilligers in de zorg voor ouderen leveren een onmisbare bijdrage. Deze beweging is noodzakelijk en onomkeerbaar. De vraag die nu voorligt is hoe we deze ontwikkeling versterken. ActiZ roept op om bij de Voorjaarsnota te kiezen voor een samenhangende aanpak die uitgaat van de kracht van de samenleving, zodat de zorg en ondersteuning voor de meest kwetsbare ouderen en chronisch zieken beschikbaar blijft.

De vermaatschappelijking van zorg begint bij mensen, niet bij geld

De organisatie van de zorg verandert. Zorgzaamheid is een verantwoordelijkheid van de samenleving. Vrijwilligers, mantelzorgers en welzijns- en zorgorganisaties geven hier vorm aan en organiseren steeds vaker gezamenlijk de zorg en ondersteuning voor ouderen en chronisch zieken. Veel hulpvragen van ouderen kunnen laagdrempelig en op maat worden opgelost, mits zorg en ondersteuning goed op elkaar aansluiten. Investeren in preventie is daarbij essentieel om de toekomstige zorgvraag beheersbaar te houden.

Tegelijkertijd is stabiliteit in beleid en financiering cruciaal. De uitvoering van bestaande afspraken, zoals vastgelegd in de zorgakkoorden, vraagt om continuïteit en vertrouwen. Zorgorganisaties moeten kunnen bouwen op langjarige zekerheid om de ingezette beweging vorm te geven. Daarbij is het noodzakelijk dat de politiek keuzes maakt die de beweging ondersteunen.

Eenvoud en vertrouwen zijn hierbij essentieel. De steeds verdere toename van de complexiteit in de zorg voor ouderen heeft grote gevolgen voor zowel de toegankelijkheid als kwaliteit van zorg. Ook heeft het nadelige effecten op het werkplezier van de onmisbare zorgprofessional.

De zorgvraag groeit, maar alleen méér geld of méér personeel is geen realistisch antwoord. Anders denken en anders doen wel. Wat nu nodig is, is politieke durf om eenvoud en vertrouwen terug te brengen en dit met passende wet- en regelgeving te faciliteren.

Zorgakkoorden vormen geen doel maar een waardevol middel

De uitvoering van de landelijke akkoorden, zoals het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) ondersteunen deze beweging. Hier wordt ingezet op laagdrempelige zorg en ondersteuning dicht bij mensen te organiseren en intensieve zorg te voorkomen of te beperken. De prioriteit ligt dan ook bij het nakomen van de afspraken en het beschikbaar blijven van de afgesproken middelen die nodig zijn voor toekomstbestendige zorg.

De akkoorden staan vol afspraken die de juiste beweging moeten faciliteren. De verschuiving naar de wijk, het ontlasten van de huisarts en het langer thuis laten wonen van ouderen, bij een toenemende zorgvraag, zijn positieve ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen doen wel een beroep op de mensen die werken in de zorg en ondersteuning thuis. Juist hier zijn gerichte investeringen nodig. Het belang van goede hulp bij het huishouden voor de meeste kwetsbare ouderen en toegankelijke wijkverpleging zijn essentieel.

Regeerakkoord heeft goede richting, maar roept ook vragen op

De richting in het regeerakkoord sluit in grote lijnen aan bij de beweging naar zorgzame wijken en de vermaatschappelijking van zorg. Tegelijkertijd roept de uitwerking vragen op, met name over de toegankelijkheid van ondersteuning voor kwetsbare groepen. Het schrappen van huishoudelijke hulp

uit de Wmo en het invoeren van een eigen bijdrage in de wijkverpleging kunnen averechts werken en mogelijk leiden tot zwaardere en duurdere zorg. Ook vragen de voorgenomen besparingen in de langdurige zorg om een zorgvuldige uitwerking waarbij ActiZ geen andere weg ziet dan een maatregel op het zorgvolume.

Passende woonvormen voor ouderen

Ook vragen wij nadrukkelijk aandacht voor het belang van passende woonvormen voor ouderen. Ouderen wonen langer thuis, maar de kloof tussen zelfstandig wonen en het verpleeghuis blijft groot. Om deze kloof te overbruggen zijn passende woonvormen en goede sociale voorzieningen nodig, zodat mensen zelfstandig kunnen blijven wonen en hun welzijn behouden. Investeringsruimten in woonzorgconcepten en ontmoetingsplekken zijn noodzakelijk, maar worden momenteel belemmerd door onzekerheid over regelingen en financiering. De Stimuleringsregeling Ontmoetingsruimten Ouderen (SOO) is beëindigd, terwijl deze structureel werd overvraagd. Ook de Stimuleringsregeling Zorggeschikte Woningen loopt binnenkort af, terwijl toegankelijke woningen cruciaal zijn om ouderen langer zelfstandig te laten wonen. ActiZ pleit voor stabiel en samenhangend beleid om noodzakelijke investeringen mogelijk te maken.

Arbeidsmarkt en opleiden

Het is essentieel om te blijven investeren in de mensen die de zorg dragen. In een krappe arbeidsmarkt moet de zorg een toegankelijke sector blijven, met goede arbeidsvoorwaarden en voldoende opleidingsmogelijkheden. Structurele financiering van opleidingen en ruimte voor passende contractvormen zijn randvoorwaarden om voldoende professionals te behouden en op te leiden. Een randvoorwaarde die nu nog ontbreekt. ActiZ pleit er daarom voor om opleidingskosten structureel te financieren via de tarieven van zorgprestaties. Alleen zo ontstaat een stabiele basis voor het opleiden van nieuwe zorgprofessionals. Ook bepleit ActiZ dat het kabinet de effecten van het voorgenomen wetgevingspakket rondom flexwerk veel beter in beeld brengt. De huidige voorstellen maken het lastig om de benodigde flexibiliteit in de zorg te behouden, met negatieve gevolgen voor zowel de kwaliteit als de toegankelijkheid. Ook mantelzorgers verdienen betere ondersteuning, onder andere via betaald verlof en voldoende respijtzorg. De recente adviezen van de SER bieden een basis voor betere combinatie van werk en zorg.

Politiek met lef als voorwaarde

Alleen met visie en lef kan het kabinet de beweging in de zorg voor ouderen versterken in plaats van afremmen. Lef betekent dat we oude structuren durven loslaten, samenwerking stimuleren in plaats van vast te houden aan systeemdenken, en het vertrouwen in professionals weer centraal stellen. Alleen zo kunnen we de beweging die in de zorg al is ingezet echt verder brengen. Daarom roepen wij partijen op om in de Voorjaarsnota te kiezen voor beleid dat deze ontwikkeling versterkt, in plaats van afremt.

Contact

Voor meer informatie of vragen, neem gerust contact op:

Emile Stekelenburg - e.stekelenburg@actiz.nl (06-45150903) of Henk Nieweg - h.nieweg@actiz.nl (06-16073265), public affairs ActiZ.